

Melding fra Fiskeridirektoratets
driftsøkonomiske undersøkelser.

SMÅTRÅLERNE

I denne melding legges fram en del resultater fra de driftsøkonomiske undersøkelser som er foretatt for fiske med småtrålere.

Med småtrålere menes farkoster under 300 brt. som driver trålfiske.

Den totale deltakelse i trålfiske.

Pr. 31. desember 1952 var det i alt meddelt 267 tråltillatelser for småtrålere, hvorav 136 gjaldt farkoster under 50 brt. og 131 farkoster fra 50 til 300 brt. En kjenner ikke det nøyaktige tall for hvor mange av disse som faktisk kom igang med trålfisket i 1952. Det en med sikkerhet vet er, at *minst 62* av dem hadde drevet trålfiske i løpet av 1952. Av disse var 31 i størrelsen under 50 brt. og 31 i størrelsen 50–300 brt.

Pr. 31. desember 1953 var tallet på tråltillatelser kommet opp i 377, hvorav 192 gjaldt farkoster under 50 brt. og 185 farkoster i størrelsen 50–300 brt.

Etter fangstoppgaver og andre meldinger som er mottatt, vet en at *minst 103* farkoster drev trålfiske i løpet av året, — nemlig 52 farkoster under 50 brt. og 51 farkoster fra 50 til 300 brt. Dessuten har en fått melding fra 177 konsesjonshavere om at de ikke har drevet trålfiske i 1953. Av de 103 småtrålerne drev 61 om våren, 22 både vår og høst og 18 bare om høsten. For to av farkostene manglet oppgave over driftstid.

Undersøkellesmaterialet.

I konsesjonsvilkårene for småtråling er det bestemt at konsesjonsinnehaveren har plikt til å sende inn til Fiskeridirektøren regnskapsoppgaver som skal tjene til å belyse driften. I dette øyemed har direktoratet utarbeidd to typer skjemaer, et fangst-oppgaveskjema og et oppgjørskjema. Det er regnskapsoppgaver innhentet på disse skjemaer, som danner grunnlag for lønnsomhetsundersøkelsene.

Trålfisket våren og høsten 1952 og 1953. Gjennomsnitt pr. farkost.

	Brutto inntekter i alt	Felles- utgifter	Delings- fangst	Farkost/redskap (rederiet)				Lott-mannskapet			Antall lott- takere	Drifts- tid, uker	Far- kost stør- relse, fot	
				Brutto- part	Sesongutgifter ¹⁾			Brutto- part	Brutto lott					
					I alt	Herav			for sesong	pr. uke				
						Driv- stoff	Hyrer, e.lott							
kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.		
<i>1952</i>														
Gr. I														
Under 75.0 f.														
Våren	36.648	6.617	30.031	15.093	1.239	659	381	14.938	2.318	282	6.4	8.4	66.3	
Høst.	30.820	5.740	25.080	12.359	453	109	236	12.721	1.881	211	6.6	9.6	64.9	
Gr. II														
75.0—109.9 f.														
Våren	63.281	10.562	52.719	30.639	1.297	—	1.297	22.080	2.880	316	7.7	9.4	86.4	
Høst.	
Gr. III														
110.0 f. og over														
Våren	241.926	27.497	214.429	145.143	75.174	52.020	16.654	69.286	4.242	383	16.3	10.1	122.3	
Høst.	
<i>1953</i>														
Gr. I														
Under 75.0 f.														
Våren	85.981	12.032	73.949	36.640	1.094	—	988	37.309	5.157	576	7.2	8.9	66.6	
Høst.	21.323	3.771	17.552	8.276	1.508	957	55	9.276	1.297	164	7.2	8.3	64.5	
Gr. II														
75.0—109.9 f.														
Våren	82.107	13.903	68.204	37.972	3.403	76	2.340	30.232	3.639	356	8.3	9.2	91.0	
Høst.	39.327	6.509	32.818	16.256	766	—	766	16.562	1.987	247	8.3	8.0	84.4	
Gr. III														
110.0 f. og over														
Våren	289.184	26.023	263.161	183.533	89.978	42.736	43.058	79.628	5.316	568	15.0	9.7	130.0	
Høst.	176.593	19.103	157.490	110.417	96.956	48.730	39.796	47.073	3.112	292	15.1	15.6	128.7	

¹⁾ Omfatter ikke utgift på trålredskapen.

Imidlertid har en ikke fått inn regnskapsoppgaver fra alle de småtrålere som en med sikkerhet vet har drevet. En kan vel gjøre regning med at noen flere har nyttet sine konsesjoner enn dem som en har fått melding om. Likevel utgjør det utvalg av regnskaper som undersøkelsen bygger på for året 1953, en relativt stor andel av hele massen. Trålerne under 60 fot er rett nok noe underrepresentert, men med denne reservasjon kan en si at undersøkelsesmaterialet for 1953 skulle være bra representativt. Det samme kan sies om materialet for 1952.

Lott-mannskapets inntekter.

Et av de hovedtrekk som undersøkelsen viser er at fiske i vårsesongen ga betydelig bedre resultater enn fiske om høsten. I 1953 var dette forhold ennå mere utpreget enn i 1952. Således hadde lott-takerne på de minste trålerne i undersøkelsen, d. v. s. farkoster på omlag 66 fot i gjennomsnitt, i vårsesongen 1953 en bruttolott på omlag kr. 5.100 mot bare omlag kr. 1.300 i høstsosongen. Driftstiden på vårfisket, som foregår i tida april-juni/juli, var gjennomsnittlig 8,9 uker. Høstfisket drives i tida august-november/desember, og den gjennomsnittlige driftstid under dette fiske var omlag den samme som under vårfisket. Begynnelsesdato og sluttdato varierer sjølsagt noe fra farkost til farkost, men de fleste har et opphold i driften på etter-sommeren. Deltakelsen i høstfisket var bare omlag det halve av deltakelsen i vårfisket.

Også på de større trålerne, farkoster over 75 fot, ga vårfisket atskillig høyere mannslotter enn høstfisket, selv om forskjellen var noe mindre her.

Et annet hovedtrekk er at fangstresultatene bedret seg betydelig fra vårsesongen 1952 til vårsesongen 1953. Dette gjaldt særlig de minste trålerne i undersøkelsen, d. v. s. tålere under 75 fot. Disse ga en brutto mannslott på omlag kr. 2.300 i 1952 mot hele kr. 5.100 året etter. Dette svarer til brutto ukelotter på henholdsvis omlag kr. 280 og kr. 570 pr. lott-taker. For de største av småtrålerne, farkoster over 110 fot, lå lottene allerede

Ilandbrakt fisk i Troms i tiden 1. januar--26. juni 1954.

Fiskesort	Mengde	Anvendelse			
		Ising og frysing	Salting	Henging	Hermetikk
	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn
Torsk	1 033	204	145	684	—
Skrei ¹⁾	5 219	1 487	3 305	427	—
Sei	507	390	2	115	—
Brosme	719	5	1	713	—
Hyse	1 369	1 258	2	109	—
Kveite	174	174	—	—	—
Blåkveite	5	5	—	—	—
Flyndre	11	11	—	—	—
Uer	798	798	—	—	—
Steinbit	499	499	—	—	—
Makr.størje	—	—	—	—	—
Annen	24	5	—	19	—
Reker	198	60	—	—	138
I alt	10 556	4 896	3 455	2 067	138

¹⁾ Tran 2339 hl. Lever 178 hl. Rogn 2208 hvorav iset 974 hl, saltet 1234 hl.

Fisk brakt i land i Finnmark i tiden 1. januar til 26. juni 1954.

Fiskesort	Mengde	Anvendelse			
		Ising og frysing	Salting	Henging	Fiske-mel
	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn
Torsk	27 455	4 605	8 156	¹⁾ 14 694	—
Hyse	11 225	5 713	68	5 444	—
Sei	748	172	43	525	8
Brosme	533	—	—	533	—
Kveite	402	402	—	—	—
Blåkveite	945	945	—	—	—
Flyndre	94	94	—	—	—
Uer	2 269	2 269	—	—	—
Steinbit	1 940	1 940	—	—	—
I alt	45 611	16 140	8 267	21 196	8

Lever 27 258 hl, Utvunnet damptran: 11 413 hl, Rogn 1 888 hl, iset 689 hl, saltet 1 199 hl. ¹⁾ Herav rotskjær 163 tonn.

i vårsesongen 1952 betraktelig høyere enn lottene på de minste trålerne, slik at en tilsvarende økning neppe kunne ventes for disse. I vårsesongen 1952 ga de største småtrålerne en brutto mannslott på omlag kr. 4.200, svarende til en ukelott på omlag kr. 380. Året etter var tilsvarende tall henholdsvis omlag kr. 5.300 og kr. 560.

De mellomstore trålerne, farkoster i størrelsen 75,0–109,9 fot, var de som viste svakest stigning i de to år. Brutto mannsloten på disse varierte fra omlag kr. 2.800 til kr. 3.600, ukelotten fra omlag kr. 310 til kr. 350.

Som en ser, ga de største av småtrålerne i vårsesongen 1952 langt høyere inntekter til lott-takerne enn de minste. Men i året 1953, som ga gode driftsforhold for småtrålerne, sto de minste trålerne ikke tilbake for de aller største småtrålerne i så måte.

I gjennomsnitt for samtlige trålere som var med i undersøkelsen, var brutto mannsloten i vårsesongen 1953 omlag kr. 4.600, og tilsvarende ukelott omlag kr. 500. Til sammenlikning kan nevnes at brutto mannsloten på snurperne i vintersildfisket 1952 og 1953 lå på omlag henholdsvis kr. 3.800 og kr. 3.500, med tilsvarende ukelotter på omlag kr. 360 og kr. 320.

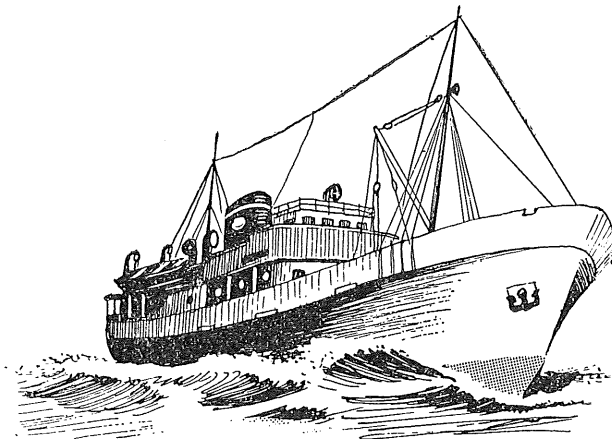
Som nevnt var resultatene i høstsosongen atskillig dårligere enn i vårsesongen. I gjennomsnitt for alle trålere i undersøkelsen var brutto mannslott høsten 1953 omlag kr. 1.800 og ukelotten omlag kr. 200.

Rederiets inntekter og kostnader.

På de minste og mellomstore trålerne utgjorde bruttoparten til rederiet omlag 50 pst. av delingsfangsten d. v. s. bruttofangstinntekt i alt ÷ fellesutgifter. På de største av småtrålerne gikk denne andelen opp i omlag 70 pst. Disse oppgjørsregler innebærer imidlertid at rederiet, for de største trålerens vedkommende, dekker omlag 70–80 pst. av det en kan kalle de spesielle sesongutgiftene, mens tilsvarende prosenter for de minste og mellomstore trålerne bare er omlag 10–20. Til de spesielle sesongutgifter regnes her utgifter til drivstoffer, faste hyrer og ekstralotter, leid arbeidshjelp o. l., men ikke utgifter på trålutstyret.

Fortsettes side 334.

STØRRE FART
MED MINDRE BRENSSEL

**DEN KOMMER
FØRST TIL
FISKEPLASSEN
SOM BRUKER
MONOPOLS
KOBBERSTOFF**

MONOPOL MALING- OG LAKKINDUSTRI A/S

Forts. fra s. 328.

I vårsesongen 1952 utgjorde de bruttoparter som tilfalt rederiet (farkost med redskap) omlag kr. 15.000 for de minste trålerne, kr. 30.600 for de mellomstore og kr. 145.000 for de største småtrålerne. Av disse beløp skal for det første dekkes rederiets spesielle sesongutgifter, som utgjorde omlag kr. 1.200, kr. 1.300 og kr. 75.000 for henholdsvis de minste, mellomstore og største trålerne. Av resten, d. v. s. rederiets nettoparter, som altså beløp seg til henholdsvis kr. 13.800 og kr. 29.300 og kr. 70.000 skal dekkes vedlikehold og avskrivning på trålutstyret og dessuten en så stor andel av rederiets øvrige kostnader som det er rimelig å belaste trålfisket med. De sistnevnte kostnadene omfatter hovedsakelig assurance, vedlikehold og avskrivning på farkosten.

Som nevnt tidligere ga vårsesongen 1953 betydelig bedre resultater enn vårsesongen 1952, hvilket også kommer til uttrykk i rederiets inntekter. Særlig for de minste trålerne var stigningen betydelig. Rederiets nettopart på disse trålerne var hele 35.500, altså mer enn det doble av nettoparten året før.

For de mellomstore og største trålerne var rederiets nettopart henholdsvis omlag kr. 34.500 og kr. 93.500 i vårsesongen 1953.

I denne forbindelse skal en imidlertid huske på, at de småtrålere som drev trålfiske i høstsesongen i tillegg til vårsesongen, fikk relativt lite igjen for denne forlenging av trålvirksomheten. I gjennomsnitt for samtlige småtrålere i undersøkelsen, var rederiets nettopart i høstsesongen 1953 bare omlag en fjerdedel av hva den var i vårsesongen 1953.

Vi ber alle

*norske bedrifter i fiskebransjen om å sende
bilder fra sitt virke. — Båter, redskaper,
fiskebruk, fabrikker, — alt interesserer.*

Fiskets Gang.